

פרוטוקול מס' 72

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ד', כג' בסיון תשל"א - 16.6.1971,
בשעה 8.45.

נ כ ח ר :

חברי הועדה:
א. כץ - מ"מ היו"ר
ב. אליעזר
י. בן-מאיר
ח. גרוסמן
ש. לויין
ד. קורן
א. רזיאל-נאור

מוזמנים:

מר זאבי - יו"ר ההתאחדות לכדורגל
מר בריים - חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל
מר מילצ'ן - חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל
מר י. אורן - מנהל רשות הספורט במשרד
החינוך והתרבות

מזכירת הועדה: מ. אייגס
ד. פלר

רשמה: מ. כהן

סדר-היום: א. שאילתות.

ב. ההתדרדרות בשדה הכדורגל
(בעקבות הצעות לסדר היום של חברי כנסת
שהועברו לוועדת החינוך והתרבות).

- - - - -

1599

מ"מ היו"ר א. כץ:

אני פותח את הישיבה.

א. רזיאל-נאור:

קראנו בעתון על המקרה המחריד שקרה במוזיאון ישראל, כאשר ילד בן תשע מצא שם לפתע פתאום את מותו. אמנם מטעם המוזיאון התפרסמה הודעה שזה מקרה ראשון מאז שהמוזיאון קיים שקרה בו אסון. אני מבקשת את משרד החינוך לשפל בענין, לחקור ולדעת את הסיבה האמיתית, ולדאוג לכך שיהיו סידורים מתאימים כדי שלא יקרה אסון נוסף.

היו"ר א. כץ:

יושב-ראש הוועדה הציע שהדיון בנושא הכדורגל יוחל בו היום במליאת הוועדה, יועבר לוועדת המשנה לענייני ספורט, ואחר כך יוחזר למליאה.

ש. לויין:

איך מתיישב הדיון פה עם החלטת הממשלה להקים ועדת חקירה בענין הכדורגל?

היו"ר א. כץ:

ועדת החקירה תדון בפרטים, מה קרה במשחקים מסויימים. אינני חושב שלכנסת יש אפשרות להיכנס לעומק זה של חקירה. אבל יש הרבה נושאים עקרוניים שהועלו בדיון בכנסת והועברו לוועדה, ואנחנו יכולים לתת את הדעת עליהם. בוועדת המשנה אשתדל לא לגלוש למה שנראה לי כחומר העיסוק של ועדת החקירה הממשלתית, אם כי אולי יהיו דברים חופפים.

אני מקדם בברכה את נציגי התאחדות הכדורגל

בישראל.

עברתי על ההצעות לסדר היום ועל תשובת סגן שר החינוך. נראה לי שיש חמש שאלות יסוד המתבקשות מכל ההצעות לסדר היום, שבמידה רבה היו חופפות בתוכנן.

השאלות הן: (א) מה בעצם קרה במגרשי הכדורגל בארץ בשבועות האחרונים? מה האינפורמציה שלכם, כאחראים להתאחדות הכדורגל, בנושא זה?

(ב) מה "חלקה" של ההתאחדות ושלוחותיה השונות - ועדת המשמעת, בית-הדין, הליגה, ההנהלה וכו' - בהתרחשויות הללו?

(ג) מה "תרומת" הסוטר להתרחשויות האלה, ואם יש תרומה כזאת - כיצד ניתן לתקן מצב זה?

(ד) מה "תרומת" המקצוענות המוסונית כרגע להתרחשויות? כיצד ניתן לתקן מצב זה? רוב חברי הכנסת שהתייחסו לנושא זה במליאה, אמרו "מקצוענות" מתוך אי-רצון להיכנס לפירוט המדוייק של הקסיגוריות השונות.

(ה) מה היסודות ה"חינוכיים", במרכאות ובלי מרכאות, במערכת הכדורגל שלנו, וכיצד ניתן לקדם ולשפר את היסודות החינוכיים במערכת הכדורגל על כל מרכיביה - שחקנים, מאמנים, הנהלות, אוהדים ונוער על כל גיליו.

ח. גרוסמן:

לסדר. אינני מתנגדת לכך שהמשך הדיון יהיה בוועדת משנה. אבל במידה שיש לנושא זה צד ציבורי רחב, נדמה לי שאין זה נושא בשביל ועדת משנה. אם לא נמצא את הנושא הזה, לדעתי צריך להמשיך בו במליאת הוועדה.

היו"ר א. כץ:

נחליט על כך אחרי שנשמע את דברי נציגי התאחדות הכדורגל. יכולה להיות אפשרות נוספת, שנזמין לוועדת המשנה את חברי מליאת הוועדה, ומי שיהיה מעוניין - יבוא.

רשות הדיבור למר זאבי, יו"ר ההתאחדות.

16.6.1971 - מר זאבי

אני מודה לכם בעד ההזמנה.

מר זאבי:

כדי להשיב על השאלה הראשונה, מה חלקה של ההתאחדות בנושא, צריך לתת את הרקע איך עובד ההתאחדות, איך היא בנויה. מזה אפשר יהיה ללמוד מה חלקה.

הנהלת ההתאחדות היא מוסד שנבחר באסיפה כללית. יש בהתאחדות כ-550 קבוצות כדורגל. יש אולי עד 10 קבוצות שהן בלתי תלויות. לפי סדר מסויימת 16 קבוצות מביין ה-550 הן בליגה הלאומית. ובמה שמתהווה עכשיו מדובר בראש ובראשונה על חלק מ-16 הקבוצות הללו.

כאמור ההנהלה נבחרת באסיפה כללית. המרכזים ממליצים על מועמדיהם. אבל האסיפה טוברינית לבחור בחברים הללו או לא לבחור בהם. החברים נבחרים לתקופה של שנתיים. באסיפה הכללית בוחרים נשיא, נשיאות בית-דין עליון, ואז אנחנו ממליצים על בית-הדין העליון, לא המרכזים ולא ההנהלה היוצאת. בנשיאות בית-הדין העליון חברים שופט השלום הראשי סגל ושבו.

גם ועדת הביקורת של ההתאחדות נבחרת על-ידי האסיפה הכללית. בית-הדין העליון וועדת הביקורת אינם תלויים בנו. ההנהלה בוחרת במזכירות ההתאחדות, והיא ממליצה על ועדות.

הועדות הקיימות בהתאחדות הן: ועדה מקצועית, שמתפקדה להכין את לוח המשחקים לכל השנה. לוח זה יוצא מודפס, הוא נשלח לקבוצות, וכל קבוצה יודעים איפה היא משחקת, מתי ובגד מי. בלוח זה אין שינוי במשך השנה.

אמרתם שיש בהתאחדות 550 קבוצות. אלה שחקנים פעילים שיוצאים למגרשים בכל שבת. בכל קבוצה יש 18-20 איש. כלומר יש כ-12 אלף שחקנים שיכולים להיות פעילים. בהתאחדות רשומים 15 אלף שחקנים.

יש בהתאחדות ועדת משמעת בת שני חברים, שניהם עורכי-דין, המשפלים בכל עניני המשמעת של הקבוצות, בכל מה שמתרחש על המגרשים. להנהלת ההתאחדות אין שום קשר פיססי עם ועדת המשמעת או בית-הדין העליון או נשיאות בית-הדין. ההנהלה מחליטה על כל הענינים הארגוניים, הכספיים, הכנת משחקי הליגה, משחקי הגביע. אין היא מתערבת בעניני ועדת המשמעת ובית-הדין.

קיים איגוד שופטים המונה מאות שופטים. כן קיימת ועדת ליגה לגביע. קבוצה יוצאת לשחק לפי הוראת ההתאחדות, לפי הלוח. במגרש ישנו שופט של איגוד השופטים. לא אנחנו שולחים אותו, אלא איגוד השופטים. איגוד השופטים הוא גוף טובריני, אם כי הוא בהתאחדות. אנחנו מחזיקים אותו מבחינה כספית. לאיגוד השופטים יש אסיפה כללית, היא בוחרת את ההנהלה, ועדה מקצועית, והם שולחים את השופטים למגרשים.

איגוד השופטים עלה להנהלת ההתאחדות בשנת 1970/71 430 אלף לירות. הכנסותינו משיפוט הן 150 אלף לירות. הקבוצה משלמת בעד השיפוט לקופת ההתאחדות. אם קורה משהו במגרש, הדו"ח של השופט במגרש הוא הקובע. העתק מהדו"ח מגיע אלינו, והעתק לאיגוד השופטים. לפי דו"ח זה, אם שחקן התפרע, הוא עובר לוועדת המשמעת. אם מדובר על שחקן שהוצא ממשחק, במשך שבועיים אין הוא יכול לשחק כלל, לפני שזה מובא לוועדת המשמעת. תקנון ההתאחדות אומר: שחקן סרה חייב להופיע בפני ועדת המשמעת. אנחנו שולחים את ההזמנה. דו"ח השופט חייב להגיע אלינו עד יום ד'. לרוב הם יושבים ביום ה'. ועדת המשמעת מטילה או לא מטילה עונש, אבל אף פעם לא מורידים את השבועיים. העונש שהיא מחליטה עליו קיים כל זמן שאין ערעור בפני בית-הדין של ההתאחדות. אם שחקן נענש על-ידי ועדת המשמעת ומורחק מהמשחקים לתקופה של פחות משנה, הוא אינו יכול לערער. במקרים יוצאים מן הכלל יכולה נשיאות בית-הדין העליון לדון גם על פסק-דין של בית-הדין. הם גם יכולים להגיד: ישבו שלושה חברים; באנו למסקנה שאפשר להיכנס לענין זה ואנחנו מרחיבים את בית-הדין משלושה לחמשה חברים. להנהלת ההתאחדות, למזכירות וליו"ר אין כל זכות להתערב בענינים אלה.

האם דין קבוצה כדין שחקן יחיד בקשר להליכים המשפטיים? אם כל הקבוצה מתפרעת,

היו"ר א. כץ:

האם יש אותו התהליך?

כן. למשך שבועיים אין ערעור.

מר זאבי:

נוסף לכך יש לנו ועדה מקצועית, וועדת נוער בשביל בתי-ספר. אמרנו שמוטב גם מבחינה מקצועית וחברתית להשיג חומר אנושי מבתי-ספר ולהתחיל בחינוך בבתי-ספר. השנה החלטנו להקציב 80 אלף לירות למאמנים שנשלחים לבתי-הספר.

כמו כן יש בהתאחדות ועדת כספים. תקציב ההתאחדות בשנת 1970/71 היה 4,330,000 לירות. ועדת הכספים מביאה את התקציב לאישור בפני הנהלת ההתאחדות.

ההכנסות הן: מסי רישום - 20 אלף לירות; מכירת טפסים - 10 אלפים לירות; אחוזים ממשקקי ליגה וגביע ומשחקים ידידותיים - קרוב לחצי מיליון לירות; דמי שיפוט - 150 אלף לירות; הכנסות ממשקקי חצי גמר גביע המדינה או גביע - 350 אלף לירות; אנחנו מקבלים שליש בחצי הגמר ו-50% בגמר; הכנסות מארגון משחקים בין-ארציים - 750 אלף לירות; ספורטו - 1,950,000 לירות; השתתפות רשות הספורט בהוצאות שיגור נבחרות נוער לבנקוק ומשחקים אחרים - 90 אלף לירות. יש לנו מכון רפואה שלנו; ההכנסה ממנו היא 10 אלפים לירות; הכנסות שונות, פרסום וכו' - 20 אלף לירות. נוסף לכך קיבלנו ממכסיקו בעד השתתפותנו בגביע העולמי סכום של חצי מיליון לירות, מארגון המשחקים.

אנחנו מחזירים 50 אלף לירות מהספורטו לקבוצות דרך המרכזים. העזרה לקבוצות ניתנת ישירות דרך המרכזים. ההוצאות המינהליות שלנו הן 270 אלף לירות. חברי המזכירות, ההנהלה, הועדות ובית-הדין - אינם מקבלים משכורת. יש לנו 13 פקידים. הסברה והוצאות ארגוניות - 94 אלף לירות; הוצאות ארגון משחקי ליגה וגביע - 90 אלף לירות. הוצאות ארגון שני משחקי חצי גמר ומשחקי גמר גביע המדינה - 175 אלף לירות. איגוד השופטים - 430 אלף לירות. החזקת נבחרת ישראל במחנות, דמי אימון, תשלומים בעד הפסד ימי עבודה - 156 אלף לירות. החזקת נבחרת הנוער עד גיל 18 - 71 אלף לירות. ארגון משחקי חוץ בארץ - היו 7 משחקים כאלה - עלה לנו 560 אלף לירות. החזקת המכון הרפואי שבו השחקנים נבדקים לקראת המשחקים או מקבלים טיפול במקרה של פציעה - 76 אלף לירות לשנה. אנחנו מחזיקים בו רופא עם כלים.

יש לנו קרן לשחקנים. כידוע איננו משלמים לשחקנים שלנו, לא לשחקני הנבחרת, לא לשחקני הליגה הלאומית. יצרנו קרן המבוססת על ניקוד. אנחנו משלמים לקרן סכום מסויים בכל חודש עבור שחקני הנבחרת. במידה שחבר יעזוב את המשחקים, הוא יקבל סכום שהצטבר לזכותו. זו מין קרן גימלאות. בקרן זו יש היום יותר ממיליון לירות. יש שחקנים שהצטבר לזכותם סכום של 15 אלף לירות במשך ארבע השנים שהקרן קיימת. אם שחקן יעזוב את המשחקים, הוא זכאי לקבל את הכסף, עם ריבית.

יש גם קרן מילגות, לחברים שלומדים באוניברסיטה. זוהי קרן של מוסדות הספורט, התאחדות הספורט, הועד האולימפי, רשות הספורט. אנחנו משתתפים בה ב-15 אלף לירות לשנה. זו קרן שנותנת מילגות לשחקני כדורגל מצטיינים.

מר י. אורן:

גובה המילגה היום הוא עד 1,500 לירות לשנה. זה ניתן לספורטאים בכל ענפי הספורט, במידה והם מכשירים את עצמם למקצוע או לומדים לימודים גבוהים עד לתואר ב.א. שחקן רשאי לקבל את המילגה שלוש פעמים, שלוש שנים.

נוסף לכך יש קרן קונסטרוקטיבית וקרן הלוואות לקבוצות. הקרן הקונסטרוקטיבית מיועדת למיתקנים, חדרי הלבשה וכו'. אנחנו נותנים הלוואות לתקופה של 4-5 שנים. היקף הקרן הוא 100 אלף לירות לשנה. קרן ההלוואות לשחקנים היא השנה 300 אלף לירות. זו הקרן שתשלם לשחקן שיפרוש מענף פרישה, עם ריבית והצמדה. ממנה אנחנו נותנים גם הלוואות.

היו"ר א. כץ: יש לכם קרן מיוחדת להלוואות?

לא. אנחנו חושבים להקים עוד קרן.

צ. בריים:

מר זאבי:

ההוצאות לליגה ב' ג' וד' הן 115 אלף לירות. הקצבה לאלופת ישראל שנסעה לאליפות גביע אסיה, ואנחנו נושאים בהוצאות. כאמור השנה זה היה 50 אלף לירות. העברנו 50% מהכנסות הספורטונו למרכזים. יש לנו נציגים שאנחנו שולחים לקונגרסים, ואנחנו נושאים בהוצאותיהם. השנה זה הסתכם ב-20 אלף לירות. אנחנו משתתפים בהוצאות לקורסים והשתלמויות. אם יש מכביה או כינוס הפועל, אנחנו נותנים להם הקצבה. זה בערך 20 אלף לירות. מחוץ לזה הקצבנו השנה 200 אלף לירות לקבוצות הליגה הלאומית.

בין 16 קבוצות הליגה יש אולי אחת או שתי ש יכולות להחזיק את עצמן מבחינת ההכנסות. אנחנו עוזרים לקבוצות הליגה הקטנות בהקצבה דרך המרכזים, ולסעיף מיוחד זה הוקדש השנה סכום של 200 אלף לירות.

היו"ר א. כץ:

לפי איזה קריטריונים אתם נותנים את ההקצבות?

מר זאבי:

ההקצבה הכוללת שאנחנו נותנים למרכזים היא לפי אחוזים שלהם בהתאחדות. אם למישהו יש יותר בליגה הלאומית, לשני יש יותר בליגה א'.

היו"ר א. כץ:

גם ההקצבות לליגות ב', ג' וד' הן לפי האחוזים בהתאחדות?

מר זאבי:

כן. זה הולך לפי מפתח. לכל קבוצה בליגה הלאומית יש באסיפה הכללית 20 קולות; ליגה א' - 10 קולות; ליגה ב' - 2 או 3; ליגה ג' - 1; ליגה ד' - שום דבר. זה מעצב את יחסי הכוחות באסיפה הכללית.

ב. אליעד:

קורה לפעמים שאוהדים של קבוצה כלשהי מתפרעים. מדוע לא להטיל את האחריות לכך על הקבוצה?

מכל מה ששמענו עד כה יוצא כאילו אתם רוצים לברוח מאחריות. אינני מאמין שאתם מתכוונים לזה. אתם אומרים: יש מוסדות שיפוש עצמאיים. אבל מישהו מניע אותם, מישהו אחראי לזה שהם יפעלו.

הנושאים הקשורים בכדורגל הם רבים מאד. אני מציע שנתמקד בנושא איך למנוע התפרעויות במשחקי הכדורגל ואיך לדאוג לכך שיהיה כדורגל טוב.

א. רוזאל-נאור:

הנושא שהועבר לוועדה הוא לא איך למנוע התפרעויות ולא ההתפרעויות במגרשים. זה נושא בפני עצמו. הנושא הוא פרשת השחיתות. שאלה זו צריכה לעמוד במרכז דיונינו.

אני רוצה לשאול האם הנהלת התאחדות הכדורגל יודעת על כל ההכנסות וההוצאות של כל הקבוצות והליגות? האם הקבוצות השונות במדינה חייבות למסור לכם דו"ח כספי על מקורות הכנסתם, מה הם עושים בכסף זה? האם הם חייבים למסור על כך לגוף אחר, או שהם בכלל לא חייבים למסור דו"ח?

כשאתם קוראים ושומעים מה שכותבים בעתונות, ומה שאומרים ברדיו ובטלביזיה על כל הנושא הזה, מה האמצעים שלכם לדרוש דו"ח ואחריות מהקבוצות או מהמרכזים שאליהם שייכות הקבוצות? האם עשיתם זאת? האם מתנהלת מצדכם איזו חקירה בנושא זה, והאם יש לכם מסקנות או מסקנות ביניים? כיצד אתם מעריכים את התופעה הזאת?

י. בן-מאיר:

ההצעות לסדר היום התייחסו לכל מה שקורה בתחום הכדורגל. כל אחד מהמציעים דיבר על אספקט אחר של הנושא, ולכן קשה להפריד.

לגבי השאלה הראשונה שנשאלה פה, אינני חושב שהתשובה עליה יכולה להינתן על-ידי חברי הנהלת ההתאחדות. מה חלקם בהתדרדרות בהתרחשויות - זה כבר ענין של הערכה. יש להניח שהערכת

16.6.1971 - י. בן-מאיר

התאחדות הכדורגל היא שאין לה חלק גדול בהתדרדרות. הועדה תצטרך לקבוע דעה.

אמרתם שיש בהתאחדות למעלה מ-500 קבוצות. בכל שבת מתקיימים 225 משחקים בליגות השונות. איך זה מתחלק בין הליגות השונות - לאומית, א'-ד', ואיך זה מתחלק בין המרכזים - הפועל, מכבי, ביתר וכו'. ואחרי החישוב של הנקודות, איך באמת בנוי המפתח של האסיפה הכללית מבחינת שלושת המרכזים: איזה אחוז יש להפועל, איזה למכבי ואיזה לביתר.

מה הפרוצדורה להתקבלות לאחת הליגות, החל מ-ד' ומעלה?

לגבי העונשים - לועדת המשמעת יש כל מיני אפשרויות להטלת עונשים ניכרים. הייתי רוצה לקבל אינפורמציה מה הם למעשה העונשים שניתנו בשנה-שנתיים האחרונות? איזה שחקנים הורחקו לשנה, איזה לחצי שנה, איזו קבוצה וכו'.

האם בכוננות הידיעות - ויש יסוד להניח שהן נכונות - שהקבוצות השונות שילמו או משלמות כספיים לשחקנים, כמיליון לירות בקירוב? מאין הכסף? האם לא יהיה זה סביר לחשוב שאחד ממקורות הכסף של הקבוצה זה בין היתר כסף שמועבר על-ידי ההתאחדות, הן באמצעות הספורטו למרכזים, הן בתמיכה בליגה הלאומית?

לפי המבנה הזה, בסופו של דבר ההתאחדות היא המרכזים. ההתאחדות איננה גוף בלתי תלוי במרכזים. האם נכון שבסיכום ההתאחדות בנויה כולה מהמרכזים. באיזו מידה ניתן לצפות בכלל מההתאחדות, במבנה הנוכחי שלה, כשיושבים בה אנשים שהאינטרס המרכזי שלהם זה המרכזים - באיזו מידה ניתן לצפות ממנה שהיא תוכל לפקח על המרכזים והקבוצות?

ד. קורן: השאלה האחרונה אינה נוגעת לנושא שלפנינו. תמיד אפשר לדבר על בעיות של מבנה והרכב.

אני יוצא מהנחה יסודית שאנשי ההתאחדות הם אנשים שהורים, אין להם קשר לעסקים השחורים האלה. אינני חושב שזאת הבעיה. הבעיה היא השיטה, שאותה צריך לבדוק. מדוע התקציב והחשבוניות של ההתאחדות אינם כפופים לביקורת מבקר המדינה? מה הסיבה לכך, מי דאג לכך שלא תהיה ביקורת מבקר המדינה, או מי לא דאג לכך שתהיה ביקורת של מבקר המדינה?

אני רוצה לשאול לא אם אתם יודעים מתוך העתונות, אלא אם אתם יודעים לפני העתונות. האם הגיעו אליכם ידיעות לפני כן על "קניה" או "מכירה" של שחקן או משחק? ואם כן - מה עשיתם בנדון?

שאלה שלפי דעתי יש לה קשר הדוק עם נושא השחיתות: האם אתם מרוצים ממספר הקבוצות המשתתפות בליגה הלאומית? האם לא ראוי להקטין אותו או להגדיל אותו, כדי לפרק או לצמצם את המתח בהקשר לעניינים הכספיים? כי בסופו של דבר המטרה העיקרית היא פיתוח הספורט, ולא הספיחים שלו. האם מספר הקבוצות מניח את דעתכם? האם אפשר לעשות משהו בעניין זה?

ש. לורן: מה בעצם הכוח המקיים את ההתאחדות? כלומר מה השיקול שמחייב את המרכזים ואת הקבוצות, 550 במספר, להיות מאורגנים יחד בהתאחדות אחת? האם יש בזה אינטרס, שובת הנאה, או שזאת איזו זיקה מוסרית? זה הרי עניין וולונטרי, החוק אינו מחייב זאת.

האם ההתאחדות במסגרת כל שנות פעולתה כמוסד עליון, נהגה להתערב בעניינים של המרכזים השונים? האם היו מקרים שההתאחדות הביעה את דעתה בבעיות פנימיות של הפועל, מכבי או כדומה?

שמעתי, אמנם לא בבירור, רשימה של הוצאות שהיו להתאחדות. הוצאות אלה כרוכות בפעילויות ספורט שונות, אבל אפשר גם לפרש אותן כמענקים, טובות הנאה לשחקנים. האם אתם מפרסמים ברבים כל החלטה על מתן מילגה או כדומה?

האם כהונת השופטים בבית-הדין היא גם כן קצרת מועד? כלומר האם שופט מתמנה גם כן לארבע שנים?

מר זאבי: בדיוק כמו ההתאחדות: לשנתיים.

האם יש אפשרות לערער על החלטת בית-הדין?

מר זאבי: על החלטת בית-הדין העליון - לא. אבל יש בית-דין אזרחי, מותר ללכת אליו.

אין זה נכון שמאשימים אותנו. היום כשמדברים על שחיתות, מדברים על ההתאחדות, בלי לדעת שקיימת ההפרדה הזאת.

היתה שאלה לגבי התפרעות אוהדים. אם אוהדים של קבוצה מסויימת מתפרעים - הקבוצה מובאת לדין, וסוגרים לה את המגרש. לא אנחנו עושים זאת, אלא בית-הדין מחליט על כך. ולכן אי אפשר לומר שלא טיפלנו בזה.

חברת הכנסת רזיאל-נאור שאלה אם הקבוצות חייבות למסור לנו דו"ח על הכנסותיהן והוצאותיהן. אילו אפשר היה למצוא את ההוצאה הזאת בדו"ח שלהן, או במאזן הכנסות והוצאות, אפשר היה לפתור את הבעיה. אמרתי שיש 550 קבוצות. יש שמועות שמישהו מכר משחק. אנחנו הפעלנו השנה מוסד לחקירות, דבר שאיננו מתפקידנו.

היו"ר א. כץ: האם זה מופיע בסעיף הוצאות ארגוניות?

מר זאבי: זה מופיע בתקציב. ההנהלה החליטה על כך. ההתאחדות אינה יכולה להיות מוסד לבילוש וחקירות, היא אינה בנויה לזה. אם נבדוק את החשבונות של הקבוצות, זה לא ימצא. מבחינה פורמלית, אם אני מזמין את מישהו שנתן כסף, הוא אינו חייב למסור לי על כך.

מר מילצ'ין: אני רוצה להתייחס לבעיה שעומדת היום על הפרק, היא הבעיה של השחיתות, מה נעשה בכדורגל, מה אנחנו כהתאחדות הכדורגל עושים, מה קורה בכלל. אני רוצה שיהיה ברור למי שאיננו מתמצא בנושא, שכל מה שקרה וקורה בשטח הכדורגל קרה במישור לא של ההתאחדות הכדורגל כהתאחדות, אלא בין קבוצות מסויימות אלה או אחרות, שבמידה והן נמצאות אשמות, הן מובאות לפני מוסדות השיפוט. הדבר נעשה באופן אוטומטי. מבחינה זו אנחנו מאורגנים בצורה טובה. אם בשבת מישהו מתפרע, ביום ה' הוא מובא לוועדת המשמעת. הפרוצדורה היא מהירה וברורה. האשמים מובאים לדין במהירות המכסימלית.

נ. אליעד: אבל אין נעשה הדבר כשמדובר על אי-סדרים מחוץ למגרשים, אם מדובר על "קניית" קבוצה או שחקן? מי מביא אותם? או אם מטלפנים לשופט ומאיימים עליו?

מר מילצ'ין: יש דברים שהם די היפותטיים. אם קורה דבר כזה, מודיעים על כך למשטרה. אנחנו איננו מוסד משטרי או משרד בילוש. בנושא זה הדבר החשוב ביותר הוא שלנו יש מוסדות שיפוט. אנחנו מוגבלים, איננו יכולים לחוקק חוקים. טוב שהכנסת דנה עכשיו בנושא. וחבר הכנסת קלינגהופר הציע שבמקרה שייתפס מישהו, אם קבוצה או שחקן, שזה יהיה מעשה פלילי. לדעתי זה יהיה דבר מרתיע. כי היום, שחקן שייענש במסגרת שלנו, יעשה לעצמו חשבון שבמקרה הגרוע ביותר יוציאו אותו ממשחקי הליגה, הוא לא ישחק כדורגל. אבל במידה שהוא ידע שהוא עלול להתבע לדין פלילי ועלול ללכת לבית-סוהר, יהיה בזה כוח הרתעה רציני ביותר למניעת שחיתות.

יש בציבור אי-הבנה לגבי מקומה של ההתאחדות לכדורגל בקשר לכל המתרחש. במקרה זה אנחנו נמצאים על אותו גל. כי גם אתם וגם אנחנו צריכים להיות מעוניינים שהציבור ידע את האמת. נדמה לי שאילו הייתם מקבלים מאתנו מידע מספיק לפני שהנושא התגלגל כפי שהתגלגל, אולי זה לא היה מתבטא כפי שהתבטא בציבוריות על כל צדדיה ועם כל ההשלכות שיש לזה. אנחנו חיים במציאות מסויימת. אני חושב שטוב היה, כאשר קורה משהו, שאנחנו מיד נשב יחד ליד שולחן זה. אנחנו כמובן יושבים בהתאחדות ודנים לגופו של עניין מדי יום, אבל טוב שנבחרי העם ישמעו מאתנו או מגורמי ספורט אחרים מה קורה בדיוק.

16.6.1971 - מר מילצ'ן

חבר הכנסת קורן אמר שהוא יוצא מהנחה

שאנחנו טהורים. אין ספק בזה.

השאלה היא של אחריות, לא של טוהר.

י. בן-מאיר:

מר מילצ'ן:

במישור שלנו עשינו לדעתי את המכסימום. מיד עם פתיחת העונה ביקשנו ממוסד מודיעין אזרחי מסויים, מקצועי, לעקוב אחר העניינים ולדווח לנו. והוא עשה זאת. לא ידענו מה יקרה. כשקיבלנו את האיןפורמציה העברנו אותה לוועדה המתאימה, והיא קבעה מה שקבעה. אינני יודע אם אנחנו יכולים לעשות יותר על מנת שדברים כאלה לא יקרו. אבל איננו יכולים לצפות מראש שחקן או קבוצה יעשו דבר כזה או אחר בשנה הבאה. נוסף למטרד החקירות שיפעל גם בשנה הבאה, לדעתנו יש לעשות הכל כדי שהחוק המוצע יתקבל עוד לפני פתיחת עונת המשחקים הבאה. אני בטוח שזה ימנע הרבה שחיתויות נוספות, אם תהיינה.

נשאלה שאלה בקשר להכנסות של הקבוצות. למעשה הקבוצות הן סובריניות מבחינה זו, הן מנהלות הנהלת חשבונות שלהן. אנחנו אחראים כלפי עצמנו, כלפי ההתאחדות. הספרים שלנו פתוחים. יש לנו רואה חשבון מוסמך הבודק את הספרים שלנו. נדמה לי שעכשיו הוחלט שגם מבקר המדינה יבדוק את הספרים שלנו.

מר זאבי: קיבלנו מכתב ממבקר המדינה שלאור החלטת ועדת הכספים של הכנסת תהיה מעכשיו ביקורת

של מבקר המדינה.

מר ברים: אני רוצה להתייחס לחלק החשוב ביותר שאנחנו דנים בו. איננו צריכים להצטדק בפני חברי הכנסת. הם ישפטו אם עשינו מספיק ומה עוד אפשר היה לעשות. זו הבעיה, ולא אם אנחנו טהורים או לא.

אני חושב שבעיית הבעיות שלנו היא חוסר חינוך אלמנטרי לערכים, לרוח ספורטיבית, לאזרחות טובה. והדבר מתחיל מבית-הספר. ובכן האחריות היא גם על בית-הספר, על המורים וההורים. אנחנו שמחים לכל הזדמנות שניתנת לנו להיפגש עם ועדת החינוך או ועדת הספורט, ואנחנו תמיד מבקשים הדרכה ועצה. לצערי הרב עד היום לא קיבלנו עזרה מספיקה. וכשאנחנו פונים למשרה בבקשה שתעזור לנו בחקירה, אומרים לנו: זה איננו ענין שלנו.

חבר הכנסת לוין שאל מהו הכוח המקיים את ההתאחדות. הדבר נובע מהרצון להשתייך לגוף מאורגן, על מנת לתת סדירות למשחקים, ולא שכל אגודה תחפש לה את היריב פה ושם. זו התפתחות שהחלה לפני שנים רבות. אנחנו קשורים להתאחדויות בינלאומיות. חמש ההתאחדויות פועלות בצורה וולונטרית. ומי שמתקבל להתאחדות חייב לקבל את הדין כפי שאנחנו מחליטים. בתקנון שלנו כתוב שהוא לא צריך ללכת לבית-דין אזרחי. בכל התאחדות בכל מקום בעולם, כשמחליטים על עונש מסויים, הבעש לא הולך לבית-דין אזרחי. הוא מקבל את הדין. הוא חתם על הצהרה שהוא ימלא את תקנון התאחדות הכדורגל או התאחדות אחרת, אם החלטת המוסד השיפוטי שלנו אינה נראית לו, הוא פונה לבית-הדין או לבית-הדין העליון.

ענין "מכירת" ו"קניית" משחקים החל בעולם לפני שנים רבות. זה קורה בכל העולם. זה פיתוי שלא כולם יכולים להתגבר עליו. יש גורמים שמחפשים בקודות תורפה אצל שחקנים. בכל חברה יש אנשים חלשים. באים ומציעים לשחקן 2,000-3,000 לירות. וכאן שורש הרע.

בכל הפרשה הזאת לא מעורבות קבוצות כקבוצות, אלא שלוש קבוצות שחקנים בודדים שעשו את המעשה הזאת. באחד המקרים שני שחקנים משתי אגודות קיבלו עונשים. כל אחד מהם חמש שנים לא ישחק כדורגל. לנו יש אמון מלא בעורכי-הדין ובשופטים. אלה שופטים שהתנדבו להיות חברים בבית-הדין העליון, והם מצאו מה שמצאו.

איננו יכולים לפעול רק על סמך שמועות. משום כך, נוסף לבית-הדין שיש לנו, החלטנו להקים ועדות חקירה עם סמכויות הענשה, עד להוצאה מהתאחדות הכדורגל. אנחנו חייבים לקבל תצהירים מאנשים. אם יש הוכחות, מגישים תצהיר להתאחדות הכדורגל, ואנחנו מחליטים על הקמת ועדת חקירה. לא אנחנו מחליטים מי יהיה בוועדת חקירה.

ג. אליעד:

האם לכם אין מומחים משלכם שיכולים להיות
נוכחים במשחק ולהבחין?

מר ברים:

היושב-ראש שלנו השתתף באחד המשחקים,
של הפועל תל-אביב נגד בני-יהודה. העתונות
והרדיו הודיעו שהמשחק לא היה הוגן. מסרנו את זה לחקירה. הפועל
תל-אביב היה צריך לצאת למסע לאמריקה, אבל חברי ואני החלטנו שהשנה
הם לא יצאו, כי הם לא שיחקו טוב על המגרש. אם מכרו את המשחק - זה
יוכח. אם לא מכרו, והם באמת כל כך חלשים - אז ודאי שהם לא צריכים
לצאת. החלטנו על כך משום שיש שמועות ולחישות. היושב-ראש שלנו הצהיר
על כך כמה פעמים. זו החלטה קשה מאד, כי עושים זאת לפני שהוכחה
אשמתם.

בהתאחדויות הכדורגל בעולם יש ועדת משמעת
אחת, ואין ערעורים על החלטותיה. לעומת זאת אצלנו אמרו: כדי למנוע
אפשרות של הליכה לבתי-דין אזרחיים, יהיה לנו גם מוסד שאפשר לערער
בפניו. למען שוהר המידות ומיצוי הדין נותנים אפשרות זו גם לשחקן
וגם לאגודה.

לאור מה שקרה לנו עכשיו אנחנו מחפשים
דרכים לסתום את הפרצות. אינני בטוח שנצליח בכך. היום יש 16 קבוצות.
מישהו אמר שגם אם יהיו ארבע קבוצות בלבד בליגה הלאומית, יימצאו דרכים
"לקנות" אחד את השני. אנחנו רוצים לצמצם זאת, ועכשיו אנו דנים בנושא.
הבעיה אינה פשוטה. יש לנו שלושה מרכזים בהתאחדות לכדורגל, לכל אחד
יש דעות, ואלה מוסדות דמוקרטיים. זה ענין רציני. בכל זאת המרכזים
מחזיקים את הספורט במדינה. אלא אם המדינה תלאים את הכדורגל והספורט
בכלל.

חבר הכנסת בן-מאיר שאל אם כספי הטוטו
לא עוברים לאגודות על-מנת לשלם את התשלומים האלה. השנה היתה ממשק
כדורגל הכנסה של כ-4 מיליון לירות, והאגודות קיבלו את הכסף שלהן.
את הכסף הזה הציבור שילם כדי לראות כדורגל.

י. בן-מאיר:

מאין לוקחים את הכסף לשחקנים?

מר ברים:

האגודה איננה גוף אורגאני של ההתאחדות
לכדורגל. תפקיד המרכזים לדאוג לתקציבי
הקבוצות. אינני יודע מה נעשה במרכזי מכבי וביתר. אני יודע שבהפועל
יש מבקר. אם יש גרעון, אולי הועד הפועל של ההסתדרות מכסה או אינו מכסה
את זה, או שמישהו מתפטר.

י. בן-מאיר:

האם התשלומים לשחקנים בסכום של מיליון
ורבע לירות זה בידיעת המרכזים או לא?

מר ברים:

ודאי שהם יודעים.

מר י. אורן:

תקנון החובבות מאפשר תשלומים מסויימים.

מר ברים:

לגבי נושא המקצוענות, אני מציע לחברי
הועדה לקיים דיון מיוחד ולשמע אותנו.

אני רוצה להתייחס עוד לענין הטוטו.

היו"ר א. כץ:

הטוטו הוא אחד הנושאים שנצטרך להתייחס
אליהם בצורה יסודית ומעמיקה, ולא כלאחר
יד. אבל נשאלו עוד כמה שאלות בעלות אופי אינפורמטיבי.

מר ברים:

ההתאחדות לכדורגל בנויה על קבוצות. כל
קבוצה באה מאיזה מקום, ממרכז זה או אחר.
היום 60% של הקבוצות הן של מרכז הפועל. עם 60% עוד אי אפשר לשנות
תקנון. בחוקת היסוד שלנו נאמר ששני שלישים של האסיפה הכללית יכולים
לשנות את החוקה. אם אין הסכמה של שלושת המרכזים, לא יכולים לשנות
את חוקת היסוד. למרכז מכבי יש 27%, ולביתר - 13%. אליצור איננה
בהתאחדות, כי יש בעיה של שבת.

בהנהלת ההתאחדות יש 19 חברים, מכל הגורמים,

מהם 1 בדעה מייצעת.

מר זאבי:

אני רוצה להדגיש שוב שכמה שקרה השנה
ההתאחדות אינה מעורבת בכלל. היא עושה מה
שהיא צריכה לעשות. אבל אנחנו חושבים גם לשנות דברים.

לגבי השאלה מה "תרומת" הטוטו להתרחשויות
האלה - לטוטו אין חלק בזה. חבר הכנסת תמיר אמר בכנסת שיש בידו רשימה
של בעלי תפקידים בכירים בענף הכדורגל הקסורסם ישירות ברשת הזאת של
הימורים. יש בידי השמות שהוא מסר לסגן שר החינוך. אני רוצה לומר
שאינן ביניהם אף אחד מההתאחדות או מהאנשים הבכירים בהתאחדות. אלה בכלל
אנשים מהעולם התחתון, שאין להם שום קשר עם ההתאחדות. אבל לחבר הכנסת
תמיר יש חסינות, אי אפשר לעשות לו שום דבר. בין השמות שהוא מסר
נמצאים יעקב כהן, שמואל בעל הצלקת מכרם התימנים, ישראל דנוך, עמוס סחה.

א. רזיאל-נאור:

האם יש לאנשים אלה נגיעה להתאחדות?

מר זאבי:

לא. יש אחד שהוא חבר בהנהלת שמשון, זה
עמוס טוב. אמרו לנו: אל תפרסמו את השמות,
כי אלה אנשי העולם התחתון, אתם יכולים לצאת מהענין הזה לא טוב מבחינה
פיסית.

היו"ר א. כץ:

אני רוצה לצטט קטע ממה שנאמר בכנסת:
"יש לציין בדאגה כי התאחדות הכדורגל, הנושאת
באחריות למצב בענף ספורטיבי זה, איבדה את השליטה ואת הרסן על כל
המתווה בענף. מאפיינת אותה אזלת יד בכל המאמצים לעקור את גילויי
השחיתות בכדורגל, אשר החלו לפני שנים והעסיקו בזמן האחרון".

מר זאבי:אני קובע שלא איבדנו את העמדות, לא איבדנו
את השליטה.היו"ר א. כץ:

הדברים האלה אינם סוד, הם נאמרו על-ידי
חברת הכנסת ארבלי-אלמוזלינו. נאמרו דברים
חריפים על חשבון הכתובת שלכם על-ידי מיגוון של חברים.

ח. גרוסמן:

אלה שני דברים שונים. אם מישהו אומר
שההתאחדות איבדה את השליטה - זה דבר אחד;
ודבר שני הוא אם אומרים שבין האנשים הבכירים בהתאחדות יש אנשים
שמעורבים בפרשת השחיתות.

היו"ר א. כץ:

אני רוצה להבהיר את הדברים. הדברים שמר
זאבי אמר עכשיו מדברים בעד עצמם. רוב
חברי הכנסת שהשתתפו בדיון לא ירדו לדרך זו של התבטאות, אם כי נאמרו
דברים חמורים כשלעצמם. זה מה שרציתי לומר. הבאתי דוגמה אחת.

על מספר שאלות שנשאלו על-ידי חברי הועדה
לא קיבלנו תשובות. עלינו לסיים עכשיו את הישיבה. תשיבו לנו עליהן
בישיבה נוספת שנקדיש לנושא זה בקרוב.

אני מודה לכם.

א. רזיאל-נאור:

לסדר. אני מתפלאה קצת על היושב-ראש. לשם
מה צריך בפני האורחים לצטט דברים מהפרוטוקול
ולתת להם ציונים שונים? מה זאת אומרת שרוב המשתתפים בויכוח לא ירדו
לרמה כזאת של התבטאות? לכל אחד יש הערכה שלו.

היו"ר א. כץ:

אם אמרתי זאת, אני מצטער.

ש. לוין:

לאחר ששמענו את דברי שלושת נציגי ההתאחדות
אני חושב שהמשך הדיון צריך להיות במליאת
הועדה. אינני רוצה לתת ציונים לחברי כנסת, אבל חבר הכנסת תמיר האשים
את ההתאחדות בזה שבראשה או בשורה הקדמית שלה נמצאים אנשים ששמענו מהם
שהם אנשי העולם התחתון. הענין הזה מחייב בירור. אם זה נכון, אז הם
צריכים לשמוע מאתנו את התגובה המתאימה. אם לא, חבר הכנסת תמיר יצטרך
למצוא דרך להתנצל בפניהם. אני מציע שהמשך הבירור יהיה במליאת הועדה.

היו"ר א. כץ:

הבעיה היא למצוא לכך את הזמן. הועדה
עמוסה מאד. אבל נשאר זאת ליושב-ראש
הקבוע של הועדה. תודה רבה לכם; הישיבה נעולה.